

Eksplorimi i gjuhës së urrejtjes në veri të Kosovës: Gjetjet dhe rekomandimet

Mohim përgjegjësie:

Ky publikim është duke punuar me financat e Projektit të Këshillit të Evropës 'Promovimi i të drejtave të njeriut dhe parimeve të mosdiskriminimit në nivel lokal' Fazat II, financuar nga UNMIK-u dhe zbatuar nga Zyra e Këshillit të Evropës në Prishtinë. Mendimet e vërteta në këtë punim janë autoritar dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht politikën zyrtare të Këshillit të Evropës.

Eksplorimi i gjuhës së urrejtjes në veri të Kosovës*:

Gjetjet dhe rekomandimet

Qendra e Avokimit për Kulturën Demokratike

Prill 2024

*Të gjitha referencat për Kosovën, territorin e qofshin, apo popullsinë, në këtë tekst të kuptohen në përputhje me Rezolutën 1244 të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara dhe të paragjykuar statusin e Kosovës.

Tabela e Përmbajtes

Hyrje:	6
Sfondi:	7
Kuadri ligjor:	8
Analiza kërkimore	10
Metodologjia e kërkimit sasior	10
Metodologjia e hulumtimit cilësor	11
Demografia	12
Përvoja me gjuhën e urrejtjes.....	13
Gjuha e urrejtjes në veri të Kosovës s.....	21
Perceptimi dhe gjuha e gjuhës i masave kundër së urrejtjes	23
Rekomandimet e të anketuarve për tejkalimin e kësaj çështjeje: ..25	
Përfundimi	28
Rekomandimet :.....	29

Hyrje:

Gjuha e urrejtjes është një çështje shoqërore që prek gjithë jetën dhe komunitetet, duke pasur harmoninë sociale, përparimin dhe realizimin e të drejtave të njeriut. Në kontekstin e vërtetë të Kosovës, gjuha e urrejtjes është rrënjësor thellë, e ndikuar nga specifikat socio-kulturorë të kulturës dhe politikës.

Studimi mbi gjuhën e urrejtjes në të Kosovës synon të eksplorojë rrugën e ndërlikuar të shprehjeve verbale dhe të shkruara që propagandojnë gjuhën e urrejtjes dhe armiqësi. Ai përfshin një analizë të tërë të gjithë komuniteteve që banojnë në atë zonë. Ky synon të gjithëve prevalencën dhe ndikimin e gjuhës së urrejtjes në aspekte të ndryshme të jetës së përditshme, duke përfshirë diskursin publik, ndërveprimet sociale dhe angazhimet me personat institucionalë. Duke u thelluar në këto dinamika, analiza do të zbulojë perceptimet e banorëve për përhapjen e gjuhës së urrejtjes, sëmundjet e saj në kohëzgjatjen e komunitetit dhe strategjive të tjera për adresimin e efekteve të saj të dëmshme dhe nxitjen e mirë të ndërsjellë.

Ky eksplorim i gjuhës së urrejtjes në veri të Kosovës bazohet në një proces të mbledhjes së të dhënave, duke përfshirë intervista, analiza në një pajisje dhe një anketë online. Këto metoda të ndryshme të përdorura për të luftuar çështjet mbizotëruese të gjuhës së urrejtjes dhe ndikimet e saj në veri të Kosovës. Vështrimet e Kosovës nga këto burime të ndryshme të të dhënave dhanë një bazë solide për këtë, duke synuar të thellohet më thellë në kompleksitetin e gjuhës së urrejtjes në të vërtetë.

Sondazhi në internet është krijuar për të perceptuar më saktë, qëndrimin dhe qëndrimin ndaj gjuhës së urrejtjes. Ai hulumtoi dimensione të ndryshme të së urrejtjes, duke përfshirë përkatësinë etnike, gjuhën, fenë, gjininë gjuhësore dhe elementët e tjerë të mundshëm që kontribuojnë në retorikën diskriminuese dhe marginalizimin social. Sondazhi mbledhi të sasive të mëdha për të ndriçuar përhapjen dhe formatin e gjuhës së urrejtjes, si dhe takimet personale të produkteve të tyre.

Përveç ankesave, është kryer një kërkesë në dosje për të shqyrtuar zbatimin në ekzistues që kanë lidhje me gjuhën e tyre në veri të Kosovës. Hulumtimi në fjalë për qëllime të kuptojë dispozitat ligjore, mjetet juridike në lidhje me problemet e tyre të prekura nga gjuha dhe respektimi i tyre në lidhje me çështjet dhe respektimin e disa ligjeve.

Duke qenë se janë marrë intervista me qytetarë, duke përfshirë përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile, shitësit ligjorë dhe institucione. Këto synonin të mblidhen

të dyja dhe perspektiva e intervistave për gjuhën e tyre në veri të Kosovës, efikasitetin e gjuhës së ekzistues dhe pengesat në luftimin e gjuhës së urrejtjes. Intervistat dhanë njohuri të argumenteve mbi implikimet praktike të kuadrit ligjor dhe hodhën dritë mbi barrierat sistemike, boshllëqet e qeverisë dhe rrugët e tjera për përmirësim. Përmes intervistave ballë për ballë, mbi formatin e takimeve të takimeve të tyre personale dhe hedhin dritë dhe manifestimet e ndryshme të gjuhës së urrejtjes me të cilat janë përballur ose kanë qenë dëshmitarë.

Rezultatet e informacionit do të kontribuojnë në politikat e politikave dhe politikave të autorëve në prova që synojnë adresimin e gjuhës së urrejtjes, promovimin e përfshirjes, bashkimin e shërbimeve sociale, pajtimin, promovimin e sundimit të ligjit në rajon dhe nxitjen e kohës sociale.

Sfondi:

Peizazhi aktual politik në veri është thellësisht i ndërthurur me kontekstin më të gjerë të dialogut Beograd-Prishtinë dhe të drejtat e popullatës joshumicë në Kosovë. Dialogu i Kosovës ndërmjet Serbisë dhe synon të adresojë mosmarrëveshjet dhe të krijojnë një gjë të tillë për normalizimin. Megjithatë, këto negociata kanë pasur në pengesa të mëdha, çështje në lidhje me të drejtat dhe sipërfaqet e Bashkuara të Amerikës joshumicë në veri të Kosovës.

Popullsia joshumi në veri të Kosovës, përfaqësuesit e fëmijëve nga serbët etnikë, përballet me sfidat që lidhen me të drejtat, sipërfaqet dhe integrimin e tyre në kontekstin e gjerë të Kosovës. Autonomia dhe vetëqeverisja për zonat me shërbime të dhëna nga Asociacioni i Komunave me Shumicë Serbe (ASM) kanë qenë çështje kontestuese në dialog. Çështjet e pazgjidhura rreth të gjithë territorit dhe vendndodhjes së popullatës joshumicë në veri të Kosovës kanë nxitur një politikë tensioni në rajon. Këto tensione kanë penguar veprimet për të nxitur dialogun, pajtimin dhe ndër e një vizioni të përbashkët për të ardhmen e veriut të Kosovës.

Komuniteti ndërkombëtar, duke përfshirë Bashkimin Evropian dhe palët e tjera të interesuara, ka marrë pjesë aktive në ndërmjetësimin e Beogradit-Prishtinë dhe në ndërmarrjen e nisjes për adresimin e tyre të jo-shumicë.

Kuadri ligjor:

Korniza ligjore në Kosovë është krijuar për të drejtat kundër së urrejtjes dhe për gjuhën për të promovuar barazinë si të drejta për të gjithë fëmijët janë të mbrojtura. Kushtetuta e Kosovës si ligji më i lartë, i cili garanton të drejtat dhe liritë bazë nga përkatësia etnike, gjuha, feja apo karakteristikat tjera. . Ai mbështet parimet e barazisë, mosdiskriminimit dhe mbrojtjes së barabartë sipas ligjit. Ndërsa kushtetuta nuk e rregullon gjuhën e gjuhës e urrejtjes, ajo ndalon diskriminimin dhe garanton lirinë e shprehjes. Megjithatë, ai vendos kufizime në lirinë e shprehjes në rast kur nxit dhunë ose armiqësi të lidhur në kombësi, racë, përkatësi etnike ose feje. Kushtetuta garanton gjithashtu lirinë dhe pluralizmin e medias , por lejon kufizimet në lidhjet që nxisin dhunë ose armiqësi. Gjuha e urrejtjes rregullohet përmes Kodit Penal, Ligjit për Mbrojtjen e Diskriminimit dhe Ligjit për Komisionin e Pavarur të Mediave. Kodi Penal sanksionon gjuhën e urrejtjes nën krimin e “Nxitje e mosmarrëveshjes dhe intolerancës”. Kodi i Mediave të Shkruara të Kosovës standarde etike për gazetarët dhe botuesit, duke ndaluar gjuhën e urrejtjes dhe duke promovuar diversitetin në raportim. Udhëzimet për Kodin e Shtypit i përforcojnë më shumë këto parime.

Për të gjuhës gjuhën e urrejtjes dhe për të siguruar barazi, Kosova ka miratuar ligjin dhe rregulloren e specifikuar. Ligji për Mbrojtje nga Diskriminimi është një instrument ligjor kyç, duke krijuar një fjalë për adresimin e gjuhës së urrejtjes në fusha të ndryshme si publikime, media, platformat online dhe tubimet publike. Ligji vendos një të përgjithshme për parandalimin dhe luftimin e diskriminimit dhe ofron një listë të karakteristikave personale të mbrojtësve. Ligji thotë se këto karakteristika personale mbrohen me ligj: kombësia, ose në lidhje me ndonjë komunitet, origjina sociale, raca, etnia, ngjyra, lindja, origjina, seksi, gjinia, identiteti gjinor, orientimi seksual, gjuha, shtetësia, feja. dhe fetar, lidhje politike, opinionin politik ose mendimi tjetër, statusi social ose personal, moshja, statusi familjar ose martesor, burima, amësia, pasuria, gjendja shëndetësore, paaftësia, gjenetike ose mendimi tjetër, për të zbatuar parimin e parë të jetës. të barabartë.

të karakteristikave të mbrojtura personale.¹Ligji thotë se këto karakteristika personale mbrohen me ligj: *kombësia, ose në lidhje me ndonjë komunitet, origjina sociale, raca, etnia, ngjyra, lindja, origjina, seksi, gjinia, identiteti gjinor, orientimi seksual, gjuha,*

¹Neni 1 i Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, në lidhje në <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10924>

shtetësia, feja dhe besimi fetar, përkatësia politike, opinioni politik ose mendimi tjetër, statusi social ose personal, moshë, statusi familjar ose martesor, shtatzënia, amësia, pasuria, gjendja shëndetësore, paaftësia, trashëgimia gjenetike ose ndonjë bazë tjetër, për të zbatuar parimin e trajtimit të barabartë.⁴

Përveç ligjit të mësipërm, Kodi Penal i Kosovës parasheh edhe dënime për shkeljet e të drejtave të garantuara të njeriut, duke përfshirë edhe forma të ndryshme të gjuhës së urrejtjes. Në këtë shënim, neni 141.1 thotë si në vijim: o këtë çështje, neni 141 paragrafi 1, thotë se: *Kushdo që publikisht nxit ose përhap urrejtje, përçarje dhe intolerancë ndërmjet grupeve kombëtare, racore, fetare, etnike dhe grupeve të tjera ose në bazë të orientimit seksual, identiteti gjinor dhe karakteristikat tjera personale, në mënyrë që ka mundësi të prishë rendin publik, dënohet me gjobë ose me burgim deri në pesë (5) vjet.⁵*

Përkundër këtyre dispozitave ligjore, sfidat vazhdojnë në zbatimin dhe zbatimin efektiv të kornizës, veçanërisht në veri të Kosovës. Faktorë të tillë si ndërgjegjësimi i kufizuar për të drejtat, kufizimet e kapaciteteve institucionale dhe tensionet socio-politike mund të pengojnë realizimin e plotë të mbrojtjes ligjore kundër gjuhës së urrejtjes.

Për më tepër, Kosova ka miratuar edhe një strategji për Avancimin e të Drejtave të Komunitetit Rom dhe Ashkali, e cila përshkruan objektivat dhe aktivitetet për luftimin e gjuhës së urrejtjes. Megjithatë, kjo mbetet e vetmja strategji gjithëpërfshirëse që adreson gjuhën e urrejtjes në Kosovë.

Së fundi, ekziston një kornizë institucionale për t'u përdorur për parandalimin dhe luftimin e gjuhës së urrejtjes. Përveç sistemit gjyqësor, Institucioni i Avokatit të Popullit në Kosovë (IAP) luan një rol vendimtar në promovimin e lirive dhe të drejtave, duke përfshirë mbrojtjen kundër gjuhës së urrejtjes. Ai kryen hetime, nxjerr rekomandime dhe publikon raporte për të mbrojtur të drejtat dhe liritë e individëve. IOK gjithashtu monitoron gjendjen e përgjithshme të të drejtave të njeriut në Kosovë dhe angazhohet në aktivitete për ngritjen e vetëdijes.

E) Angazhimet ndërkombëtare: Kosova është e përkushtuar që të respektojë standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut përmes traktateve të tilla si ICCPR, CERD dhe

⁴Po aty.

⁵21 Kodi Penal i Republikës së Kosovës (Kodi nr. 06/L-074), neni 141 paragrafi 1 (ZQ, nr. 2/2019, 14 janar 2019), në dispozicion në <https://md.rks-gov.net/desk/inc/media/A5713395-507E-4538-BED6-2FA2510F3FCD.pdf>

ECHR. Këto zotime ofrojnë mbrojtje shtesë kundër gjuhës së urrejtjes, duke përforcuar kornizën ligjore të Kosovës dhe duke promovuar dhe mbrojtur të drejtat e njeriut, duke përfshirë luftimin e gjuhës së urrejtjes.

Përkundër kornizës gjithëpërfshirëse ligjore, sfidat vazhdojnë në zbatimin dhe zbatimin efektiv të ligjeve për gjuhën e urrejtjes, veçanërisht në rajone si Kosova veriore. Përpjekjet janë duke vazhduar për të adresuar këto sfida dhe për të siguruar mbrojtjen efektive të të drejtave të individëve dhe promovimin e barazisë në mbarë Kosovën.

Analiza kërkimore

Metodologjia e kërkimit sasior

Aspekti sasior i këtij studimi përdori një metodologji të anketës online për të hetuar perceptimet dhe të kuptuarit në lidhje me gjuhën e urrejtjes në mesin e individëve në veri të Kosovës. Sondazhi synonte të kapte një gamë të larmishme këndvështrimesh duke ofruar një platformë të aksesueshme për të anketuarit për të ndarë pikëpamjet dhe përvojat e tyre. Ky seksion përshkruan aspektet kryesore të metodologjisë së anketimit, duke theksuar natyrën online të anketës dhe pjesëmarrjen vullnetare të të anketuarve.

Anketa është hartuar si një pyetësor online dhe është vënë në dispozicion të publikut në veri të Kosovës në gjuhën serbe dhe shqipe. Duke shfrytëzuar mjetet e anketimit në internet, ekipi hulumtues zhvilloi një pyetësor të përshtatshëm për përdoruesit për t'u mundësuar të anketuarve të marrin pjesë sa më lehtë. Ndërkohë që u bënë përpjekje për të synuar demografinë specifike, shumica e të anketuarve ishin vullnetarë të cilët u vetëpërzgjodhën për të marrë pjesë në anketë.

Anketa ishte e hapur për të gjithë individët në veri të Kosovës, pa marrë parasysh prejardhjen apo përkatësinë e tyre. Duke adoptuar një qasje të pjesëmarrjes së hapur, hulumtimi synoi të mbledhë një gamë të gjerë këndvështrimesh mbi gjuhën e urrejtjes brenda kontekstit lokal. Kjo metodologji lehtësoi përfshirjen e individëve që mund të mos kenë qenë tradicionalisht të përfaqësuar në studimet kërkimore, duke nxitur kështu një kuptim më të plotë të çështjes. Natyra vullnetare e pjesëmarrjes siguroi që të anketuarit të motivoheshin për të kontribuar me dëshirën e njohurive dhe përvojave të tyre.

Mbledhja e të dhënave u krye tërësisht në internet, duke i lejuar të anketuarit të plotësojnë anketimin nga distanca dhe në mënyrë anonime. Kjo qasje synonte të inkurajonte përgjigje të sinqerta duke siguruar konfidencialitetin e pjesëmarrësve.

Madhësia e kampionit: 280 të anketuar

Lloji i kampionit: Mostra e rastësishme përfaqësuese e stratifikuar, bazuar vetëm në komunën e vendbanimit Pas shtresimit: Moshë, niveli i arsimimit dhe statusi i punësimit

Metodologjia e hulumtimit cilësor

Përveç anketës sasiore, ky hulumtim përdori një qasje cilësore për të fituar njohuri gjithëpërfshirëse për çështjen e gjuhës së urrejtjes në Kosovë. Komponenti cilësor përfshinte realizimin e 12 intervistave me qytetarë, duke përfshirë përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile, organizatat ndërkombëtare, institucionet vendore dhe qytetarët. Ky seksion përshkruan aspektet kryesore të metodologjisë cilësore, duke përfshirë përzgjedhjen e të intervistuarve, procesin e intervistës dhe analizën e të dhënave të intervistës.

Përzgjedhja e të intervistuarve kishte për qëllim të kapte një gamë të ndryshme perspektivash dhe përvojash në lidhje me gjuhën e urrejtjes në veri të Kosovës. Të intervistuarit përfshinin përfaqësues nga organizatat e shoqërisë civile që punojnë në mënyrë aktive në çështjet e gjuhës së urrejtjes, individë nga organizatat ndërkombëtare të përfshira në promovimin e të drejtave të njeriut dhe barazisë, palë të interesuara lokale me ekspertizë ose përfshirje përkatëse në adresimin e gjuhës së urrejtjes, dhe qytetarë që mund të kenë përvoja ose njohuri personale për ndajnë. Intervistat gjysmë të strukturuar janë kryer me secilin pjesëmarrës për të eksploruar perspektivat, përvojat dhe njohuritë e tyre në lidhje me gjuhën e urrejtjes. Pyetjet e intervistës mbuluan një gamë të gjerë temash, duke përfshirë perceptimet e gjuhës së urrejtjes, sfidat me të cilat ballafaqohet kjo çështje, iniciativat ose programet ekzistuese dhe rekomandimet për të luftuar gjuhën e urrejtjes. Intervistat u kryen personalisht, duke lejuar diskutime më të thella dhe mundësinë për të adresuar incidente specifike, siç janë rastet e supozuara të forcës së tepruar nga pjesëtarët e policisë dhe rastet e shpronësimit në veri të Kosovës.

Gjetjet cilësore u përdorën për të plotësuar dhe plotësuar të dhënat sasiore të anketës, duke ofruar një kuptim më të thellë të përvojave, perceptimeve dhe sfidave që lidhen me gjuhën e urrejtjes. Analiza e të dhënave të intervistës përfshinte identifikimin e temave, modeleve dhe njohurive të përbashkëta që dalin nga intervistat. Këto gjetje

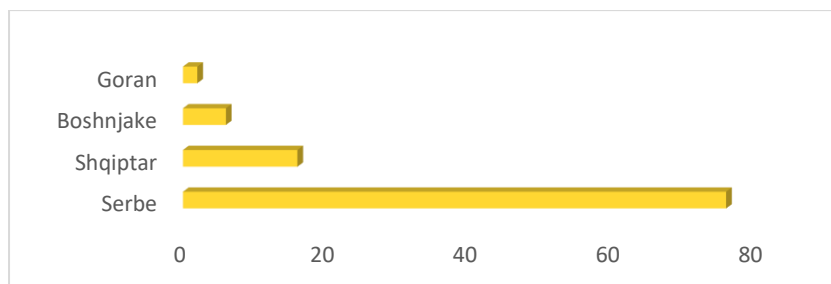
kontribuan në një kuptim gjithëpërfshirës të çështjes dhe në rekomandime të bazuara në prova për adresimin e gjuhës së urrejtjes dhe promovimin e barazisë.

Demografia

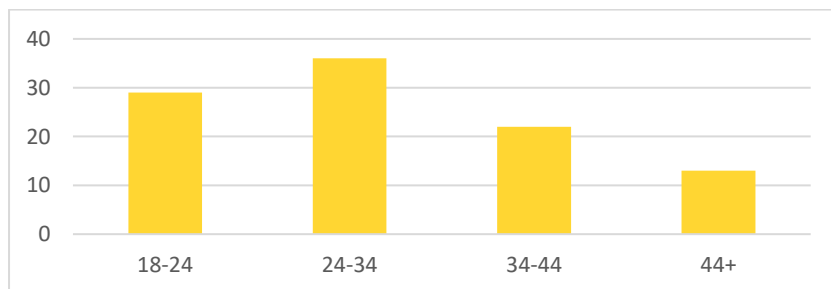

Përbërja demografike e të anketuarve është si më poshtë: meshkuj, që përbëjnë 58% të kampionit krahasuar me 42% femra.

Brenda kësaj ndarjeje demografike, shumica u identifikuan se i përkasin komunitetit serb (76%), pasuar nga komuniteti shqiptar (16%), boshnjak (6%) dhe goran (2%).

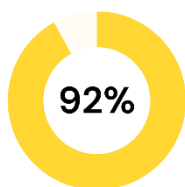

Për sa i përket shpërndarjes së moshës, anketa ka marrë kryesisht përgjigje nga qytetarët e rinj, me 29% që bien në grupin e moshës 18-24, 36% në grupmoshën 25-34, 22% në grupmoshën 35-44 dhe 13% në kategorinë 45 e lart. Kjo shpërndarje përputhet me pritshmëritë, pasi anketa u krye online, ku grupmoshat më të reja janë më aktive.

Përvoja me gjuhën e urrejtjes

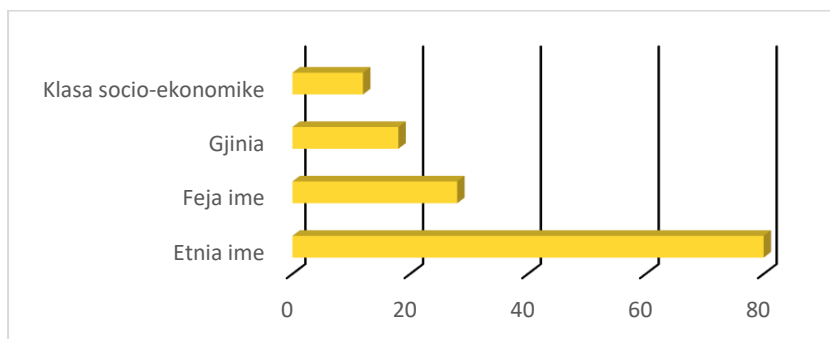
A keni hasur ndonjëherë gjuhë të urrejtjes në internet?

Një shumicë e konsiderueshme, që përbën 92% të të anketuarve, raportojnë se kanë hasur në gjuhë të urrejtjes në forma të ndryshme. Ky zbulim nënvizon natyrën e përhapur të gjuhës së urrejtjes brenda shoqërisë dhe thekson ndikimin e përhapur që ajo ka tek individët me prejardhje të ndryshme. Prevalenca e lartë e gjuhës së urrejtjes mes të anketuarve sugjeron një nevojë urgjente për masa gjithëpërfshirëse për të adresuar këtë çështje në mënyrë efektive dhe për të promovuar tolerancën dhe respektin për të gjithë.

Një segment më i vogël, që përbën 8% të të anketuarve, tregojnë se nuk kanë hasur në gjuhë të urrejtjes. Ndërsa ky raport është relativisht i ulët, është thelbësore të pranohen përvojat dhe perspektivat e tyre. Mungesa e ekspozimit të tyre ndaj gjuhës së urrejtjes mund t'i atribuohet faktorëve të ndryshëm, duke përfshirë platformat specifike në internet që përdorin ose qarqet sociale me të cilat angazhohen.

A keni qenë ju personalisht objektiv i gjuhës së urrejtjes gjatë muajve të fundit? Nëse po, cili aspekt i identitetit tuaj mendoni se ishte në shënjestër?

Ndër të anketuarit që raportuan se kishin përjetuar gjuhë të urrejtjes në muajt e fundit:

Klasa socio-ekonomike: Një përqindje më e vogël, afërsisht 12.5% e të anketuarve, e identifikuan klasën e tyre socio-ekonomike si objektiv të gjuhës së urrejtjes. Ndonëse është më pak e përhapur në krahasim me aspektet e tjera të identitetit, kjo tregon se diskriminimi i bazuar në statusin socio-ekonomik është ende një shqetësim për disa individë.

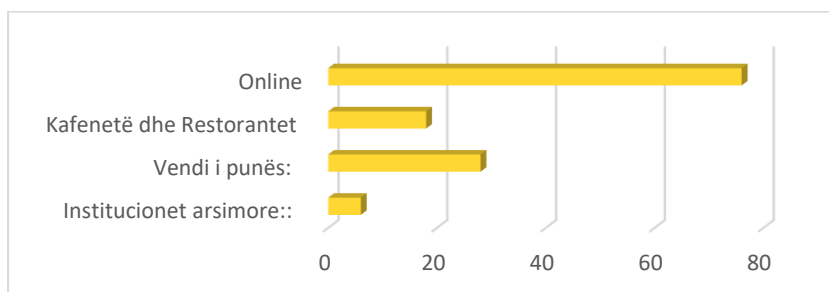
Gjinia: Rreth 18% e të anketuarve deklaruan se gjinia e tyre ishte fokusi i gjuhës së urrejtjes drejtuar tyre. Ky zbulim nënvizon vazhdimësinë e diskriminimit me bazë gjinore dhe rëndësinë e avancimit të barazisë gjinore dhe luftimit të mizogjinisë në shoqëri.

Feja: Përafërsisht 28% e të anketuarve raportuan se feja e tyre ishte në shënjestër në raste të gjuhës së urrejtjes. Kjo tregon një përqindje të dukshme të individëve që kanë përjetuar diskriminim me bazë fetare, duke theksuar nevojën për përpjekje për të promovuar tolerancën fetare dhe respektin për besimet e ndryshme fetare.

Përkatësia etnike: Një shumicë e konsiderueshme, që përbën 80% të të anketuarve, e identifikuan përkatësinë e tyre etnike si aspektin kryesor të identitetit të tyre të shënjestruar nga gjuha e urrejtjes. Ky zbulim thekson prevalencën e diskriminimit me bazë etnike dhe nënvizon sfidat me të cilat përballen individët për shkak të përkatësisë së tyre etnike

Është e rëndësishme të theksohet se të anketuarit patën mundësinë të zgjidhnin përgjigje të shumta, duke treguar se individët mund të kenë përjetuar gjuhën e urrejtjes duke synuar aspekte të shumta të identitetit të tyre në të njëjtën kohë.

Ku e keni përjetuar gjuhën e urrejtjes?

Kur u pyetën se ku kanë përjetuar gjuhë të urrejtjes, të anketuarit dhanë shpërndarjen e mëposhtme të vendndodhjeve:

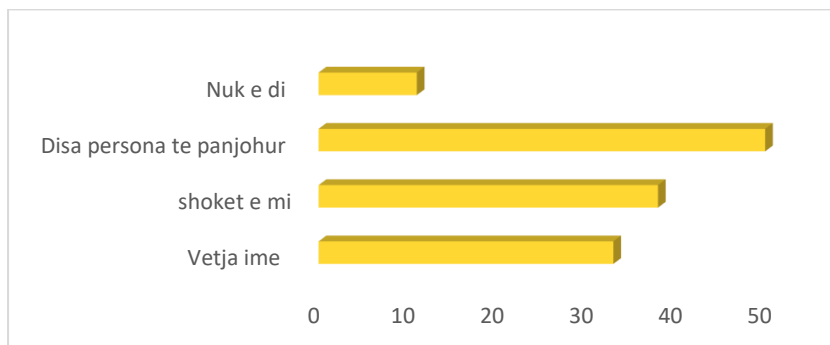
Online: Shumica e të anketuarve, që përbëjnë 76%, treguan se kanë përjetuar gjuhë të urrejtjes në internet. Kjo nënvizon natyrën e përhapur të gjuhës së urrejtjes në internet dhe sfidat që lidhen me trajtimin e sjelljeve diskriminuese në hapësirat dixhitale.

Kafenetë dhe restorantet: Gati 18.8% e të anketuarve raportuan se kishin përjetuar gjuhë të urrejtjes në kafene dhe restorante. Këto hapësira publike, ku individët mblidhen për ndërveprime sociale, duhet të jenë të favorshme për respekt dhe dinjitet të ndërsjellë.

Vendi i punës: Një pjesë e konsiderueshme, e përbërë nga 23% e të anketuarve, e kanë identifikuar vendin e tyre të punës si një vend ku kanë hasur në gjuhë të urrejtjes. Kjo nënvizon rëndësinë e nxitjes së mjediseve gjithëpërfshirëse dhe të respektueshme të punës pa diskriminim.

Institucionet arsimore: Përafërsisht 6.5% e të anketuarve kanë raportuar se kanë përjetuar gjuhë të urrejtjes në institucionet arsimore. Ky zbulim sugjeron se mjediset arsimore, të cilat në mënyrë ideale duhet të promovojnë tolerancën dhe respektin, nuk janë imune ndaj incidenteve të gjuhës së urrejtjes.

Kush ishin objektivat e gjuhës së urrejtjes në internet?

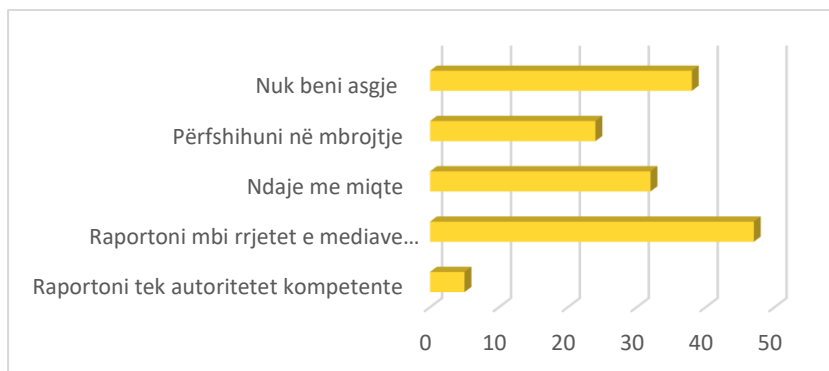
Nuk e di (11%): Përqindja e të anketuarve që treguan pasiguri në lidhje me objektivat e gjuhës së urrejtjes në internet pasqyron mungesën e vetëdijes ose të kuptuarit në lidhje me përhapjen dhe ndikimin e gjuhës së urrejtjes në internet. Kjo mund të tregojë nevojën për edukim të mëtejshëm dhe iniciativa ndërgjegjësuese për të ndihmuar individët të njohin dhe t'i përgjigjen rasteve të gjuhës së urrejtjes në internet, duke nxitur kështu një mjedis online më të sigurt dhe më gjithëpërfshirës për të gjithë përdoruesit.

Disa Persona të panjohur (50%): Kjo përgjigje nënvizon natyrën e përhapur të gjuhës së urrejtjes në internet, duke treguar se ajo nuk kufizohet në individë të veçantë ose në objektiva të njohur. Fakti që të anketuarit e perceptojnë gjuhën e urrejtjes drejtuar personave të panjohur sugjeron se gjuha e urrejtjes mund të jetë e përhapur nëpër platforma dhe komunitete të ndryshme online, duke prekur individët pavarësisht nga identiteti ose përkatësia e tyre personale.

Miqtë e mi (38,9%): Përqindja e lartë e të anketuarve që tregojnë se miqtë e tyre ishin objektiva të gjuhës së urrejtjes thekson efektin e valëzuar të gjuhës së urrejtjes në internet brenda rretheve shoqërore. Kjo sugjeron që gjuha e urrejtjes jo vetëm që prek individët drejtpërdrejt, por edhe indirekt ndikon në lidhjet dhe marrëdhëniet e tyre sociale, duke çuar potencialisht në ndjenja shqetësimi dhe cenusshmërie midis miqve që janë në shënjestër.

Unë (33.3%): Kjo përgjigje tregon se një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve kanë përjetuar personalisht gjuhë të urrejtjes drejtuar tyre në internet. Ai sugjeron që individët ndikohen drejtpërdrejt nga gjuha e urrejtjes në internet, e cila mund të ketë efekte të ndryshme negative në mirëqenien e tyre, shëndetin mendor dhe ndjenjën e sigurisë gjatë përfshirjes në aktivitete në internet.

Si i përgjigjeni gjuhës së urrejtjes?

Mos bëni asgjë (38.9%): Një përqindje e dukshme e të anketuarve tregojnë se ata zgjedhin të mos ndërmarrin ndonjë veprim specifik në përgjigje të gjuhës së urrejtjes. Kjo përgjigje thekson kompleksitetin e trajtimit të gjuhës së urrejtjes dhe faktorëve të ndryshëm që mund të ndikojnë në vendimet e individëve për të ndërhyrë ose për të

mbetur pasiv. Ai nënvizon nevojën për edukim të mëtejshëm, rritje të ndërgjegjësimit dhe mekanizma mbështetës për të fuqizuar individët për t'iu përgjigjur në mënyrë efektive gjuhës së urrejtjes dhe për të kontribuar në krijimin e një mjedisi më të sigurt dhe më të respektueshëm në internet.

Përfshihuni në mbrojtje (24.7%): Një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve shprehin gatishmërinë për t'u angazhuar në mënyrë aktive në mbrojtjen e tyre ose të tjerëve kundër gjuhës së urrejtjes. Kjo mund të përfshijë të folurit kundër gjuhës së urrejtjes, avokimin e tolerancës dhe respektit, ose pjesëmarrjen në nismat e komunitetit që synojnë të luftojnë gjuhën e urrejtjes dhe të promovojnë përfshirjen.

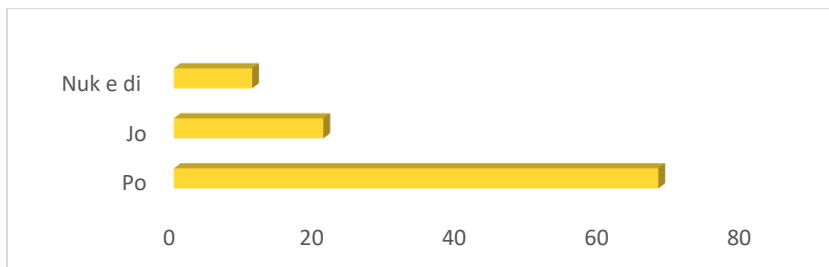
Ndani me miqtë (32%): Shumë të anketuar zgjedhin t'u besojnë miqve të tyre për përvojat e tyre me gjuhën e urrejtjes. Ndarja e përvojave personale të gjuhës së urrejtjes me miqtë mund të sigurojë mbështetje emocionale, vërtetim dhe solidaritet, duke i lejuar individët të përballen me ndikimin negativ të gjuhës së urrejtjes dhe të kërkojnë udhëzime se si ta trajtojnë atë në mënyrë efektive.

Raport mbi rrjetet e mediave sociale (47.3%): Shumica e të anketuarve zgjedhin të raportojnë raste të gjuhës së urrejtjes drejtpërdrejt në platformat e mediave sociale ose në komunitetet online ku ndeshen me një përmbajtje të tillë. Raportimi i gjuhës së urrejtjes në rrjetet e mediave sociale mund të çojë në heqjen e përmbajtjes fyese dhe pezullimin ose ndalimin e llogarive përgjegjëse për përhapjen e gjuhës së urrejtjes.

Raportoni tek autoritetet kompetente (5.8%): Kjo përgjigje tregon se një përqindje e vogël e të anketuarve zgjedhin të ndërmarrin veprime formale duke raportuar raste të gjuhës së urrejtjes tek autoritetet përkatëse ose organet rregullatore. Raportimi i gjuhës së urrejtjes tek autoritetet kompetente mund të jetë një hap proaktiv në kërkimin e mjeteve juridike dhe mbajtjen e autorëve përgjegjës për veprimet e tyre.

A jeni ndjerë ndonjëherë personalisht i kërcënuar ose i ofenduar nga gjuha e urrejtjes në internet?

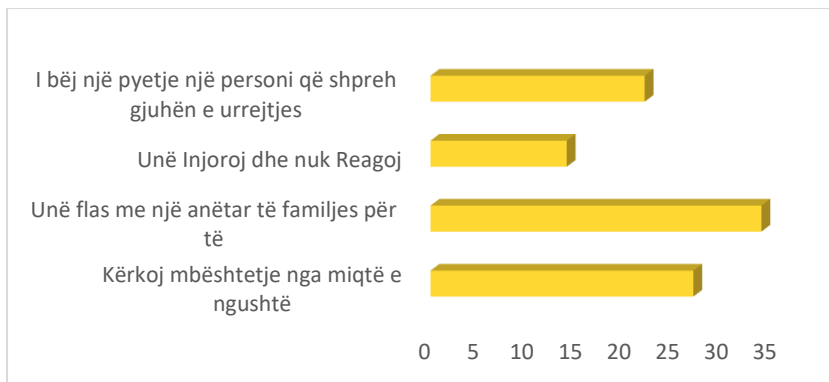
Nuk e di (11.1%): Një pakicë e të anketuarve tregojnë pasiguri nëse janë ndjerë të kërcënuar apo ofenduar personalisht nga gjuha e urrejtjes në internet. Kjo përgjigje mund të pasqyrojë paqartësi ose konfuzion rreth asaj që përbën gjuhën e urrejtjes, si dhe natyrën subjektive të përvojave individuale me përmbajtjen në internet. Ai gjithashtu thekson nevojën për ndërgjegjësim dhe edukim më të madh për ndikimin e gjuhës së urrejtjes dhe burimet në dispozicion për ta trajtuar atë.

Jo (21.3%): Një përqindje më e vogël e të anketuarve raportojnë se nuk janë ndjerë personalisht të kërcënuar apo ofenduar nga gjuha e urrejtjes në internet. Kjo mund të sugjerojë që disa individë nuk kanë hasur në gjuhë të urrejtjes drejtuar tyre personalisht ose se ata e perceptojnë gjuhën e urrejtjes ndryshe, ndoshta duke i atribuar më pak rëndësi ndërveprimeve në internet ose duke u ndjerë më pak të prekur nga përmbajtja negative në internet.

Po (68.6%): Një shumicë e konsiderueshme e të anketuarve tregojnë se janë ndjerë personalisht të kërcënuar ose të ofenduar nga gjuha e urrejtjes që haset në internet. Kjo përgjigje nënvizon ndikimin e dëmshëm të gjuhës së urrejtjes në mirëqenien emocionale të individëve dhe ndjenjën e sigurisë në hapësirat online. Ndjenja e kërcënuar ose e ofenduar nga gjuha e urrejtjes mund të çojë në shqetësim psikologjik, ankth dhe një ndjenjë të zvogëluar të përkatësisë në komunitetet dixhitale.

Nëse po, çfarë keni bërë?

I bëj një pyetje një personi që shpreh gjuhën e urrejtjes (22.9%): Një pjesë e konsiderueshme e të anketuarve raportuan se angazhohen me individë që kanë shprehur gjuhën e urrejtjes duke u bërë pyetje. Kjo qasje mund të synojë nxitjen e dialogut, sfidimin e besimeve paragjykuese ose kërkimin e mirëkuptimit. Duke bërë pyetje, individët mund të inkurajojnë reflektimin, ndjeshmërinë ose përgjegjësinë tek ata që kryejnë gjuhë të urrejtjes, duke promovuar potencialisht ndërgjegjësimin dhe ndryshimin.

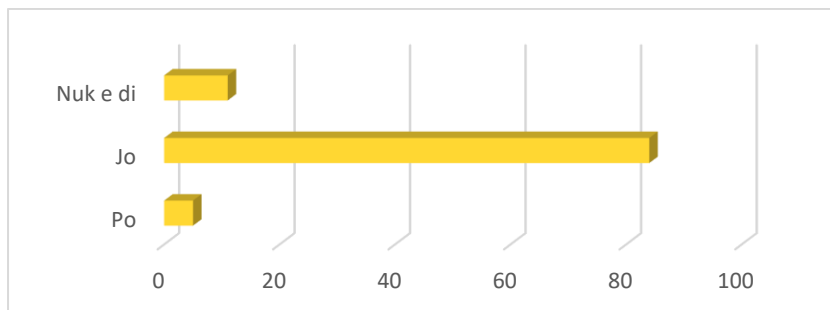
I Injoroj dhe Nuk Reagoj (14.9%): Një pakicë e të anketuarve tregojnë se ata zgjedhin të injorojnë dhe të mos reagojnë ndaj gjuhës së urrejtjes që haset në internet. Kjo përgjigje mund të rrjedhë nga dëshira për të shmangur konfrontimin, për të minimizuar konfliktin ose për t'u shkëputur nga ndërveprimet potencialisht të dëmshme. Megjithatë, zgjedhja për të mos reaguar mund të pasqyrojë gjithashtu ndjenja pafuqie, dorëheqje ose mungesë besimi në efektivitetin e reagimit ndaj gjuhës së urrejtjes.

Unë flas për këtë me një anëtar të familjes (34.4%): Një përqindje e konsiderueshme e të anketuarve raportojnë se diskutojnë përvojën e tyre të ballafaqimit me gjuhën e urrejtjes me një anëtar të familjes. Ndarja e përvojave me anëtarët e familjes mund të nxisë një ndjenjë lidhjeje, mirëkuptimi dhe mbështetjeje familjare. Anëtarët e familjes mund të ofrojnë perspektivë, udhëzime ose inkurajim, duke kontribuar në një ndjenjë solidariteti dhe qëndrueshmërie në adresimin e gjuhës së urrejtjes.

Kërkoj mbështetje nga miqtë e ngushtë (27.8%): Një përqindje e dukshme e të anketuarve tregojnë se ata kërkojnë mbështetje nga miqtë e tyre të ngushtë kur hasin gjuhë të urrejtjes në internet. Kthimi te miqtë për mbështetje mund të sigurojë vërtetim

emocional, rehati dhe siguri gjatë situatave shqetësuese. Miqtë mund të ofrojnë ndjeshmëri, këshilla ose solidaritet, duke i ndihmuar individët të përballen me efektet negative të gjuhës së urrejtjes dhe të ndihen më pak të izoluar në përvojat e tyre.

A keni postuar ose dërguar ndonjëherë përmbajtje në internet që mund të konsiderohet gjuhë e urrejtjes?

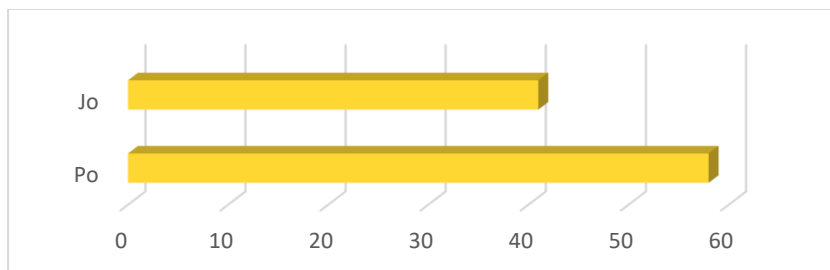
Nuk e di (11%): Një pjesë e pjesëve të anketuarve shprehin sigurinë nëse keni postuar ose përmbajtje në internet mund të përdorni gjuhët. Kjo sugjeron përgjigjen e ndërrimit ose reflektimit në lidhje me ndryshimet në internet dhe implikimet e saj të mundshme. Ai nënvizon nevojën për edukim, vetë-reflektim dhe aftësi të menduarit kritik për të gjithë fëmijët të njohin dhe të zbusin përhapjen e gjuhës së urrejtjes në hapësirat online.

Jo (84%): Shuma e të anketuarve nuk ka postuar ose përmbajtje në internet që mund të konsiderohen gjuhë urrejtjeje. Kjo sugjeron një angazhim për ndryshime të përgjegjshme në internet, respekt për të gjithë dhe respektim të standardeve të komunikimit dixhital. Mund të pasqyrojë një veprim tjetër të vetëdijshme për të kontribuar pozitivisht në diskursin në internet dhe për të hequr qafe pamjen e qëndrimit ose stereotipeve të dëmshme.

Po (5%): Një përqindje e vogël e anketuar pranojnë se kanë postuar ose përmbajtje në internet që mund të përdoren gjuhë e urrejtjes. Ky pranim shumë i madh për përhapjen e kryerjes së gjuhës së urrejtjes në mesin e disa familjeve të komunitetit online. Ai nënvizon rëndësinë e promovimit të ndërgjegjësimit, llogaridhënies dhe qytetarisë së përgjegjshme në internet për të ndryshuar kuptimin e përmbajtjeve të dëmshme dhe për të nxitur një kulturë respekti dhe tolerancë në internet.

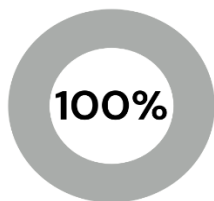
Gjuha e urrejtjes në veri të Kosovës s

Në tre muajt e fundit, një keni parë apo shikoni situatën e gjuhës së urrejtjes personalisht (ballë për ballë)?

Jo (41.2%): Një pakicë e gjuhës e të anketuarve rezultojnë se nuk kanë hasur personalisht në situatën e gjuhës së urrejtjes gjatë tre muajve të fundit. Përderisa kjo përqindje është më e ulët se ata që kanë dëshmitarë të gjuhës së urrejtjes, ajo ende duket në një pjesë të pjesëve të kampionit. Mungesa e tokës mund të pasqyrojë dallimet në rrethet sociale, të gjeografisë ose ekspozimin individual ndaj mjedisit të ndryshëm ku gjuha e urrejtjes mund të ndodhë më shumë.

Po (58.8%): Shuma e të anketuarve pranojnë se kanë qenë dëshmitarë ose të regjistruar personalisht raste të gjuhës së urrejtjes gjatë periudhës kohore të specifikuar. Kjo tregon se gjuha e urrejtjes kufizohet në platformat online, por ndodh gjithashtu në mjedisin e jetës reale, si hapësira publike, vend e punës, arsimore dhe tubimet sociale. Frekuenca dhe konteksti i disa takimeve të mundshëm, por prevalenca sugjeron një prani të hapur të gjuhës së urrejtjes ndërveprimeve ndërpersonale.

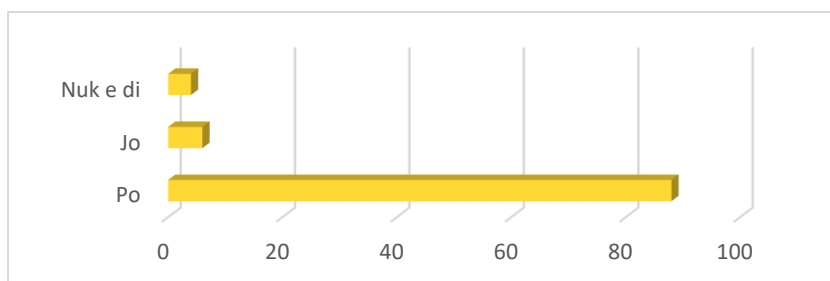
Yes

A jeni në dijeni të termit "gjuhë urrejtjeje"?

Të gjithë të anketuarit janë të vetëdijshëm për termin "gjuhë urrejtjeje", që tregon një mirëkuptim universal midis popullsisë së anketuar në lidhje me këtë koncept. Ky nivel i vetëdijes sugjeron një njohje të rëndësishme të ndikimit të gjuhës së shoqërisë brenda. Kjo është ajo që nuk ka termin që kanë

qenë të njohura me termin që kanë të bëjnë me këtë. Ky ndërgjegjësimit kolektiv ofron një bazë solide për veprimet që synojnë adresimin dhe luftimin e gjuhës së urrejtjes, pasi tregon gatishmërinë e popullatës për t'u përfshirë në diskutime dhe iniciativa që synojnë promovimin e tolerancës, respektin dhe mirëkuptimin e ndërsjellë.

A mendoni se gjuha e urrejtjes është problem në veri të Kosovës?

Përqindja e lartë e anketuarve, 88.9%, që e njohin gjuhën e tyre si një problem në veri të Kosovës, tregon një ndërgjegjësimit të gjerë për ashpërsinë e çështjes. Ky ndërgjegjësimit sugjeron se njerëzit në komunitetin ka të kenë qenë dëshmitarë ose gjetje të vetë gjuhën e urrejtjes ose kanë parë efektet e saj të motorit.

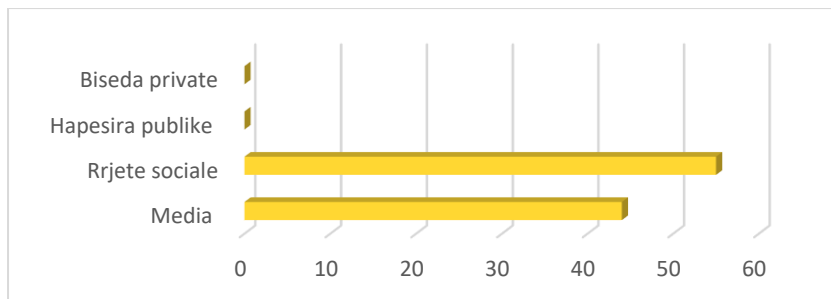
Pranimi i gjuhës së urrejtjes si problem është hapi i parë drejt adresimit të saj në mënyrë efektive. Ai tregon se ekziston një kuptim kolektiv i nevojave për të luftuar retorikën e urrejtjes dhe për të promovuar një shoqëri më gjithëpërfshirëse më respektuese.

Përqindja e vogël e të anketuarve që janë përgjigjur me "Jo" (6.8%) ose "Nuk e di" (4.3%) nëse gjuha e tyre është problem në veri të Kosovës sugjeron nevojën për kërkime të mëtejshme dhe veprime për ngritjen e vetëdijes. Për ata që u përgjigjen "Jo", kjo mund të tregojë ose përvojën e përvojave personale me gjuhën e tyre ose një perceptim se nuk është një çështje e rëndësishme në mjedisin e tyre të afërt.

Sa për që u përgjigjen me "Nuk e di", kjo mund të tregojë ata që tregojnë qartë ose informacione rreth përhapjes dhe efekteve të gjuhës së urrejtjes në rajon.

Ku vini më shpesh në kontakt me informacionin ose gjuhën e urrejtjes?

Përgjigjet në këto pyetje tregojnë se shumica e tyre janë anketuar (55.6%) më shpeshti ka informacione ose gjuhë të urrejtjeve në rrjetet, duke theksuar rolin e aftësive të platformave online në ndryshimet sociale të përmbajtjeve të tilla. Ky zbulim nënvizon rëndësinë e adresimit të gjuhës së urrejtjes brenda brendshmeve dixhitale dhe politika e strategjive efektive për të luftuar përhapjen e saj në platformat e mediave sociale.

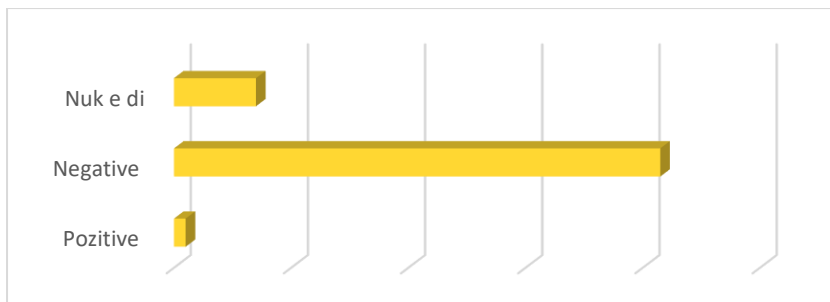
Për më tepër, 4.4% e të anketuarve raportuan se kanë pasur informacione ose të urrejtjes përmes gjuhëve, duke treguar se kanalet e mediave tradicionale të përfshira një rol të tillë në formësimin e perceptimeve dhe ndryshimet e përmbajtjeve në lidhje me gjuhën e tyre. Ndërsa platformat dixhitale mund të dominojnë për sa i përket frekuencës, ndikimi i mediave tradicionale nuk duhet të anashkalohej në veprimet për të trajtuar në mënyrë të gjithëpërfshirëse gjuhën e urrejtjes.

Veçanërisht, asnjë nga të anketuarit nuk tregoi publik ose bisedat private si burime kryesore të ballafaqimit me gjuhën e urrejtjes. Kjo sugjeron që gjuha e urrejtjes ka fëmijët në mjedisin e ndërmjetësuar, qofshin ato në internet ose përmes kanaleve tradicionale të medias .

Perceptimi dhe gjuha e gjuhës i masave kundër së urrejtjes

Si e vlerëson efektivitetin e masave aktuale të marra kundër gjuhës së urrejtjes?

Përgjigjet në këto pyetje nxjerrin në pah një skepticizëm të qartë në lidhje me efektivitetin e masave aktuale të marra kundër gjuhës së urrejtjes, ku 83.3% e të anketuarve kanë një mendim negativ. Kjo ndjenjë sugjeron një perceptim të përhapur midis të anketuarve se si të veprojnë ekzistuese për gjuhën e gjuhës e urrejtjes janë të pafuqshme ose të ndjeshme për të adresuar problemin në mënyrë efektive.

Mungesa e një rezultati të vetëm pozitiv tregon një hendek të tillë midis efektivitetit të perceptuar të masave aktuale dhe pritshmërive ose standardeve të dëshiruara nga të anketuarit. Kjo nënvizon nevojën për një rivlerësim të strategjive ekzistuese dhe të përdorimit të qasjeve në të gjithëpërfshirëse për të adresuar gjuhën e urrejtjes.

Për më tepër, 14% e të anketuarve kanë treguar pasiguri ose vlerësime në lidhje me efektivitetin e masave aktuale. Rritja e transparencës dhe komunikimit në lidhjet me masat e marra kundër gjuhës së urrejtjes mund të jetës në zbutjen e pasigurisë dhe të nxisë besim më të madh në efektivitetin e masave të tilla në publik.

A mendoni se njerëzit që shprehin gjuhën urrejtjes duhet të keni fjalë për fjalët e tyre?

Unanimiteti i anketuarve në llogarinë e tyre është e zakonshme. Me një gjë 100% për këtë çështje, ajo pasqyron një konsensus të fortë midis popullatës së anketuar në lidhje me rëndësinë e mbajtjes së autorëve për fjalët dhe pajisjet e tyre. Ky pohim kumbues nënvizon besimin

se duhet të ketë lidhje për ata që përfshihen në

gjuhën e urrejtjes, duke sinjalizuar një kolektiv për të promovuar, respektin dhe përfshirjen brenda komunitetit.

Rekomandimet e të anketuarve për tejkalimin e kësaj çështjeje:

1. **Masat e Rritjes së Dënimit:** Të anketuarit theksojnë nevojën për viktime më të forta për përfshirjen e tyre dhe subjektet në përhapjen e gjuhës së urrejtjes. Kjo do të përdoret për masa më të rrepta ligjore për të penguar një veprim të tillë.
2. **Dialog i ndershëm:** Bëhet fjalë për dialog të hapur dhe të ndershëm rreth realitetit, duke përfshirë të gjithë shoqërinë në gjetjen e zgjidhjeve. Kjo procedurë e gjuhës nxitjen e mirëkuptimit të ndjeshmërisë dhe të gjithë kolektivit në luftën e saj.
3. **Zbatimi i plotë i ligjit:** Disa të anketuara sugjerojnë shfuqizimin e dispozitave ekzistuese ligjore në lidhje me gjuhën e tyre dhe sigurimin që ligji zbatohet në mënyrë uniforme të vazhdueshme. Kjo nënvizon rëndësinë e qëndrueshmërisë dhe llogaridhënies në punën e ligjeve kundër gjuhës së urrejtjes.
4. **Arsimi:** Ka një temë në rolin e arsimit në adresimin e gjuhës së urrejtjes, duke filluar me vetë-dukimin, edukimin e fëmijëve dhe rivlerësimin të vlerave shoqërore. Kjo promovon vlerat e tolerancës, respektimin dhe bashkëpunimin për gjuhën e gjuhës e urrejtjes.
5. **Komunikimi dhe Integrimi:** Të anketuarit theksojnë nevojën për përmirësimin e komunikimit, integrimin dhe bashkëpunimin brenda shoqërisë për të nxitur mirëkuptimin dhe unitetin. Tejkalmi i barrierave gjuhësore dhe puna së bashku dallimeve shihen si rezultate për përparimin e gjuhës.
6. **Ndëshkimi për gjuhën e njerëzve:** Rekomandimet e krimeve të krimeve me burg për mediat që propagandojnë gjuhën e gjuhës dhe futjen e ligjeve që synojnë mbrojtjen e tyre nga gjuha e urrejtjes. Kjo nënvizon rëndësinë e mbajtjes së palëve të aktiviteteve për veprimet e tyre.

7. **Veprimi i veprimit:** Ekziston një sugjerim që të lëshojnë paralajmërimin dhe marrin masa kundër aktiveve, me theks të veçantë në agjencitë e saj të ligjit për të monitoruar dhe trajtuar rastet e gjuhës së urrejtjes.
8. **Monitorimi i rrjeteve sociale:** Propozohet të bëjë dhe të bëjë monitorimin në rrjetet sociale për të folur dhe gjuhën e gjuhës në internet. Kjo përfshinë midis autoriteteve dhe platformave të mediave sociale për të siguruar një mjedis më të sigurt në internet.

Intervistat e kryera me 12 dhe pjesëtarët e komunitetit të sektorit të ndryshëm brenda Kosovës, dhanë njohuritë për çështjen e gjuhës së urrejtjes në rajonin e Mitrovicës.

1. **Komunitetet dhe punësimi:** Pjesëmarrësit marrin në paraardhje të ndryshme, ku shumica ishin serbë të Kosovës (serbë), të ndjekur nga shqiptarët e Kosovës (shqiptarë) një nga komuniteti bosh. Punësimi i tyre u shpërnda në sektorin e ndryshëm, duke përfshirë arsimin vendor, shoqërinë civile, median dhe çështjen, duke reflektuar një këndvështrim të gjerë për këtë çështje.
2. **Çështja e njohjes së gjuhës së urrejtjes:** Të gjithë pjesëmarrësit janë një problem në Kosovë. Ata theksuan ndikimin e dëmshëm që ka në kohëzision dhe gjithë botën, duke theksuar urgjente për veprimet që trajtojnë atë në mënyrë efektive.
3. **Përgjegjësia e politikave:** Pjesëmarrësit theksuan rolin e politikave në përqësimin e problemit të gjuhës së urrejtjes. Ata vunë në dukje se politikanët shpesh përdorin përçarëse për të fituar pikë politike, duke synuar grupin etnik për të nxitur armiqësi dhe përforcuar ndarjen e shoqërisë . Kjo ishte politika e politikës në platformën e Kosovës në mesin e serbëve dhe shqiptarëve, të cilët kanë kaluar në gjuhën e tyre për të përhapur gjuhën e urrejtjes kundër komuniteteve të ndryshme-tjetrit.
4. **Ndikimi i mediave dhe mediave sociale :** Intervista nënvizuan rolin e mediave dhe platformave të mediave sociale si shtytësit kryesorë të gjuhës së urrejtjes. Pjesëmarrësit shprehen për përhapjen e përmbajtjes inflamatore përmes këtyre kanaleve, gjë që rrit tensionet dhe nxit polarizimin midis grupeve të ndryshme etnike. Ata theksuan nevojën për llogaridhënie më të madhe dhe raportim të përgjegjshëm brenda peizazhit mediatic.

5. **Kritika e Bashkësisë Ndërkombëtare:** Shumë kritikuan komunitetin ndërkombëtar për mosveprimin e perceptuar në adresën e gjuhës së së urrejtjes në Kosovë. Ata shprehën zhgënjimin që ndërkombëtarët nuk kanë marrë një qëndrim më proaktiv në krimin e tyre dhe ata që luajnë aktorët për të luftuar atë. Pjesëmarrësit mendojnë se nuk janë të kufizuara nga komuniteti ndërkombëtar lejon që gjuha dhe urrejtjet e përhapura në mënyrë të pakontrolluar, duke përkeqësuar tensionet dhe duke minuar ndryshimet për ndërtimin e paqes.

6. **Thirrja për Veprim:** Në tërësi, intervistat e theksuara një konsensus midis lidhjeve në lidhje me nevojën e tyre për veprim për të trajtuar gjuhën e urrejtjes në Kosovë. Ata theksuan rëndësinë e llogaridhënies politike, raportimit të mediave dhe përfshirjes së ndërkombëtarëve në adresimin e gjithë rrënjësore të gjuhës së urrejtjes dhe nxitjes së një shoqërie më gjithëpërfshirëse dhe tolerante. Intervistat shërbyen si lojë për veprim për të gjitha palët e interesuara që të dyja së bashku drejt luftimit të gjuhës së urrejtjes dhe promovimit të pajtimit të shoqërisë ndërmjet komuniteteve të ndryshme.

7. **Shembuj të gjuhës së urrejtjes të përmendur nga të intervistuarit:**
 1. Narrativë poshtëruese në media për shqiptarët e Kosovës – “šiptar”. Kjo është përmendur si shembull nga emisionet e përgjithshme dhe artikujt e gazetave nga Serbia, të cilat i paraqesin shqiptarët e Kosovës në mënyrë poshtëruese.
 2. “Kriminelët nga veriu” – shprehet shpesh nga politikat e shqiptarëve në popullsinë e veriut të Kosovës.
 3. “Anëtarët e bandës që nuk paguajnë rrymën” – përdoret shpesh në media nga politikanët e nivelit qendror kur duan të mos ndodhin në veri në lidhje me komunitetin serb .
 4. “Poturice” – Kjo frazë e përdorur në internet për të ofenduar boshnjakët dhe për t’i dhënë ata si serbë të islamizuar.
 5. “Škije” – Emri poshtërues për serbët përdoret shpesh në mediat sociale në seksionin e komenteve.

Përfundimi

Në përgjithësi, Në tërësi, studimi i gjithëpërfshirës mbi gjuhën e urrejtjes në Kosovë zbulon një mbizotërim thellësisht shqetësues të retorikës përçarëse dhe gjuhësore diskriminuese brenda rajonit. Gjetjet, të nxjerra nga anketa, intervistat dhe rekomandimet e tjera, hedhin dritë mbi natyrën e shumëshme të çështjeve dhe implikimet e saj të gjera për kohëzgjatjen e shoqërisë, gjithë mirëqenien individuale.

Gjetjet kryesore nga sondazhi tregojnë se gjuha e tyre është e përhapur, e trajtuar në internet, me një raport të përmbajtjes së saj. Identiteti specifik, si etnia, feja dhe gjinia, janë shpesh në shënjestër, duke reflektuar një model diskriminimi dhe intolerance brenda komunitetit. Për, shumica e tyre shprehin ndjenjat e tyre ose ofendimit personal si rezultat i takimit të gjuhës së urrejtjes në internet, duke nënvizuar ndikimin e saj të dëmshëm në psikosocial individual dhe ndjenjat e njerëzve.

Intervistat me ndryshime të ndryshme nënvizojnë më shumë kompleksitetin e çështjeve, duke theksuar rolin e politikave, mediave dhe platformave të mediave sociale në vazhdimësi të narrativave të gjuhës së urrejtjes dhe përkeqësimit të tensioneve ndëretnike. Kritika ndaj mosveprimit të perceptuar të bashkësisë publike nënvizon nevojën për sjelljen dhe sjelljen më të madhe të sjelljes për të trajtuar në mënyrë efektive gjuhën e urrejtjes.

Si përfundim, adresimi i çështjeve të përhapura të gjuhës në Kosovë kërkon një qasje të shumëanshme që angazhon të gjitha palët e interesuara, përfshijnë disa vendore dhe komunitetin ndërkombëtar. Gjetjet e studimit nënvizojnë nevojën për të koordinuar punën për gjuhën e gjuhës dhe për të promovuar tolerin dhe mirëkuptimin midis komuniteteve të ndryshme. Është një gjë që si prodhues vendor ashtu edhe komuniteti ndërkombëtar të përfshihen në mënyrë aktive në zgjidhjen e kësaj çështjeje urgjente për të qëndruar të qëndrueshëm dhe të qëndrueshëm në rajon.

Në përgjithësi, studimi përdoret si një kujtesë e fortë e nevojës urgjente për të trajtuar gjuhën e urrejtjes si një barrierë kritike për paqen dhe shëndetin në Kosovë.

Rekomandimet :

Për shtetet vendore dhe qendrore:

- Autoritetet lokale dhe qendrore duhet të bashkohen për të forcuar ligjet dhe rregulloret ekzistuese për të ndaluar në mënyrë eksplicite gjuhën e urrejtjes.
- Të drejtat që lidhen me ligjin për përcaktimin dhe udhëzimet për identifikimin dhe adresimin e gjuhës së urrejtjes.
- Alokimi i burimeve për punën e efektivit të ligjeve të gjuhës së urrejtjes, duke përfshirë trajnimin për agjencitë e drejtësisë së ligjit dhe personelit të gjyqimit.
- Të mbajë politikanët lokalë dhe qendrorë për deklaratat dhe veprimet e tyre publike, detaje në lidhje me gjuhën e tyre.
- Inkurajoni liderët politikë që të përmbahen nga përdorimi i gjuhës së urrejtjes për më shumë politikë dhe në vend të kësaj të promovojnë dialogun gjithëpërfshirës dhe respektues.
- Krijimi i mekanizmave për monitorimin dhe adresimin e gjuhës së urrejtjes brenda qeverisë, duke mbajtur një politikë të tolerancës zero ndaj veprimeve diskriminuese.

Për Organizatat e Shoqërisë Civile (OSHC):

- Siguroni dhe burime për OSHC-të që kanë njohuri për gjuhën e gjuhës dhe për të promovuar dialogun dhe mirëkuptimin ndëretnik.
- Nxitja e bashkëpunimit ndërmjet OSHC-ve, agjencive qeveritare dhe partnerëve ndërkombëtarë të zbatuar dhe zbatuar në lidhje me komunitetin dhe ndërgjegjësimin.
- Fuqizimi i iniciativave bazë për të monitoruar gjuhën e urrejtjes online dhe offline, duke mobilizuar komunitetet për t'iu përgjigjur

në mënyrë efektive dhe për të promovuar tolerancën dhe respektin për diversitetin.

- Zbatimi i programeve arsimore për të rritur aftësitë e shkrim-leximit të dixhitalit dhe të shkrimit-leximit mediatic në mes të popullit të cenueshëm, duke i krahasuar me njohuritë dhe aftësitë e menduara kritike të nevojshme për të njohur gjuhën e gjuhës së urrejtjes.
- Mbështetni iniciativat që promovojnë gazetarët e përgjegjshme dhe raportim etik, duke inkurajuar mediat që përmbahen nga përhapja e përmbajtjeve të urrejtjes ose diskriminuese.
- Të nxirren me platformat e mediave sociale për të krijuar dhe zbatuar politika dhe mekanizma për zbulimin, monitorimin dhe heqjen e gjuhës së urrejtjes nga platformat e tyre.
- **Për Komunitet Ndërkombëtar:**
- Inkurajoni komunitetin ndërkombëtarë që azhurnohet në mënyrë aktive në adresimin e gjuhës së gjuhës në Kosovë, duke marrë parasysh informacionin dhe burimet që synojnë promovimin e tolerancës dhe të gjithëpërfshirjes.
- Lehtësimi i dialogut dhe bashkëpunimit ndërmjet Kosovës dhe gjuhëve fqinje për të adresuar çështjet rajonale që lidhen me gjuhën e tyre dhe tensionet ndëretnike.
- Thirrni organizatat e huaj dhe misionet diplomatike që të monitorojnë e urrejtjes avokojnë për gjuhën dhe politikat për ta përdorur atë mënyrë efektive.
- Mbështetja për përfshirjen e tij për parandalimin dhe mbrojtjen e gjuhës së përgjithshme në një gjendje dhe informacion në lidhje me të drejtat e njeriut dhe zgjidhjen e konfliktit.
- Përdoruesit e kanaleve diplomatike për të nxitur qeverinë e Kosovës që të akuzuarit vendimtare kundër gjuhës dhe të promovojnë dialogun dhe pajtimin ndërtnik.

Dokumenti ofron një analizë të detajuar të gjuhës së urrejtjes në Kosovën veriore, duke u fokusuar në përhapjen e saj, ndikimin në themelet e saj. Përmes dhe intervistave me përvojën sociale të ndryshme, studimi eksplorues në gjuhën e veriut të Kosovës duke u përhapur e, ndikimin në identitet, ndryshimin e saj të përbashkët, përgjigjet dhe rolin e saj në media dhe platformave.

Dokumenti gjithashtu merr rekomandime për autoritetet lokale, organizatat e shoqërisë civile dhe komunitetin ndërkombëtar që trajtojnë gjuhën e tyre në mënyrë efektive dhe të promovojnë tolerancën dhe mirëkuptimin ndërmjet komuniteteve në Kosovë.

ALB

Ky publikim është duke punuar me financat e Projektit të Këshillit të Evropës 'Promovimi i të drejtave të njeriut dhe parimeve të mosdiskriminimit në nivel lokal' Fazat II, financuar nga UNMIK-u dhe zbatuar nga Zyra e Këshillit të Evropës në Prishtinë. Mendimet e vërteta në këtë punim janë autoritar dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht politikën zyrtare të Këshillit të Evropës.

